

KANEPI TEATAJA

Oktoober 2008

Hind 2 krooni

Vallavalitsuse ja volikogu ajaleht

Nr 9 (53)

Vallavolikogu 18. septembri istung

Päevakord:

1. Koolide ja lasteaedade valmisolekust algavaks õppeaastaks.
Otsustati võtta teadmiseks informatsioon koolide ja lasteaedade valmisoleku kohta uueks õppeaastaks. Novembrikuu volikogu istungil arutatakse valla hariduselu perspektiivi. Vallavalitsusel koos koolijuhtidega teema ette valmistada.
2. Valla arengukava arutamine ja kinnitamine.
Otsustati vastu võtta määrus nr 22 („Valla arengukava tegevuskava aastateks 2008-2015” uus redaktsioon).
3. Lõhmuse ja Valli 41b kinnistu detailplaneeringu kehtestamine.
Otsustati vastu võtta otsus nr 50 ja 51 ning kehtestada Lõhmuse ja Valli 41b kinnistu detailplaneeringud.
4. Katastriüksuse sihtotstarbe määramine.
Otsustati määrata katastriüksuste sihtotstarbed alljärgnevalt:
PUTKA, I maatükk Putka, sihtotstarve maatulundusmaa; II maatükk Väike-Putka, sihtotstarve elumumaa.
LOHUARU, I maatükk Lohu, II maatükk Aru, mõlema sihtotstarve maatulundusmaa.
KAAGNA, I maatükk Uue-Kaagna, II maatükk Kaagnavälja, III maatükk Kaagna, IV maatükk Vastse-Kaagna, V maatükk Kaagnanurme, VI maatükk Tagametsa – sihtotstarve maatulundusmaa. Otsuse nr 52-54.
5. Kanepi vallavolikogu 16.02.2006 määruse nr 10 „Vee- ja kanalisatsioonihindade kehtestamine” täiendamine.
Otsustati kinnitada valla biopuhastisse olmevee vastuvõtmise hinnaks väljastpoolt kanalisatsiooni 16 kr/m³.
6. Klassitaitumuse ülemise piirnõrmi tõstmine.
Otsustati määrata Kanepi vallas põhikooliklassi taitumuse ülemiseks piirnõrmiks 2008/2009. õppeaastal 30 õpilast.

**Väljavõtte on koostanud
vallasekretär OIE PÖDER**

•Volikogu istungi materjalidega saab tutvuda valla kantseleis, raamatukogudes ja valla kodulehel www.kanepi.ee.

Täiskasvanud õppija nädal 10.–17. oktoobrini

TÕNi (täiskasvanud õppija nädala) õpibuss on 15. oktoobril kella 16-18 Kanepis lasteaia ja noortekeskuse ees parkimisplatsil.

Internetiühendusega õpibuss pakub inimestele teavet selle kohta, mida, kus ja kuidas nad saaksid õppida ning mil moel võiks õppimine nende elu paremaks muuta.

Bussiga sõidavad kaasa Põlvamaa TÕNi koordinaator Tiina Kalvik ja nõustaja Terje Paes. Nad jagavad infot täiskasvanute õpi-ja enesetäiendusvõimaluste kohta.

14. oktoobril kell 16 on noortekeskuses täiskasvanud õppija nädala raames koolitus „Õppimine – kellele ja milleks”, lektor Terje Paes. Oodatud on igas vanuses huvilised.

Loe ka lk 3.

Kuldala talu pälvis ilusaima maakodu tiitli.

Ilusa kodu konkursi võitjad 2008. aastal

Asutuste ja ettevõtete grupis tunnistati parimaks Kanepi gümnaasium.

Maakodudest pälvis 1. koha Kuldala talu Jõksi külas (Meeli ja Tiit Rammul); 2. koha Kerdohanni talu Soodoma külas (Erge Kuusneem ja Jaanus Tamberg).

Tootmistaludest oli ilusaim Sikahansi talu Närapäa külas (Heli ja Aivar Saag).

Suvilate arvestuses tunnistati parimaks Sireli talu Hurmi külas (Malle Järv).

Ühismajadest paistis silma Kooli 8 Kanepis.

Osavõtjate tunnustamine toimub Kanepi jõululaadal. Korraldajad olid Kanepi valla selts ja Kanepi vallavalitsus.

KILLU KALEVA fotod

Kanepi gümnaasiumi hoone.

Kerdohanni talu nimesildiga väravas.

Kooli 8 ühismaja puhkenurk.

Sireli talu oli suvilatest ilusaim.

Jäätmehooldusest

1. septembrist käivitus Kanepi, Kõlleste, Laheda, Vastse-Kuuste ja Valgjärve vallas ühiselt korraldatav jäätmevedu. Konkursi tulemusel kolmeks aastaks jäätmevedaja õigused saanud AS Ragn-Sells on elanikele vastu tulles korraldanud lepingute sõlmimiseks infopäevi Kanepis ja Põlgastes. Praeguseks on sõlmitud üle 250 lepingu. Arvestades kortermajade ühislepinguid, on korraldatud jäätmeveoga liitunud kindlasti rohkem. Tuhandel jäätmevaldajal on aga leping siiani sõlmimata. Põhjusi on raske nimetada. Enamasti on tegu mugavuse või hoolimatusega. Väidetakse, et jäätmeid ei teki või tekib ülimalt vähe või peaaegu kõik jäätmed sorteeritakse. Lähemal küsitlemisel aga selgub, et põletamiseks sobivad jäätmed rändavad küttekoldeesse või lõkkesse, rääkimata sellest, et isegi paljude põletamiseks sobivate jäätmete lõkkes põletamine ei ole loodushoidlik teguviis. Mis aga on eriti arusaamatu ja tekitab piinlikkust – oluliselt on kasvanud oma koduse sodi toimetamine naabrite konteineritesse, valla avalikesse prügikastidesse ja nende kõrvale, pakendi- ja isegi kalmistu konteineritesse. Mõned lagastajad on ka teada ja küllap nendega tegeldakse. Kahjuks oleme seetõttu sunnitud aleviku koristamiseks mõeldud suuremad konteinerid kõrvaldama. Kui sorteeritud pakendite solkimine jätkub, satub ka nende konteinerite edasine saatus kahtluse alla.

Kalmistutele paigaldatakse või on juba paigal-

datud lahtine 17m³ konteiner haljastujajäätmete ja väiksem konteiner mittelagunevate jäätmete (plastist küünlaümbrised, kunstlilled jmt) tarvis. Palume järgida juhiseid, sest mittelagunevate jäätmetega segatud haljastujajäätmeid prügilad vastu ei võta.

8. oktoobrist on iga päev kella 8–17 avatud jäätmepunkt Põlgastes ASi Mahta Kütus tankla juures. Tasuta võetakse vastu paberit ja pappi, lehtklaasi, kilet, klaastaarat, eterniiti, pakendeid, mööblit, rehve, elektroonikaromusid ja ohtlikke jäätmeid. Ettevõtted peavad oma taaskasutatavate ja ohtlike jäätmete käitluse ise korraldama. Jäätmete üleandmiseks palume pöörduda tankla operaatori poole. Seoses jäätmepunkti avamisega viiakse seni Põlgastes asunud ohtlike jäätmete konteiner Kanepi alevikku. Klaastaara- ja pakendikonteinerid on kavas paigaldada ka suuremate külade keskustesse, kuid senine praktika näitab, et kuni kõik vallaelanikud ei ole korraldatud jäätmeveoga liitunud, täituvad konteinerid segaolmejäätmetega.

Tuletame veel kord meelde, et jäätmete käitluse kohustus ei tulene mitte vallavalitsuse algatusest, vaid jäätmeseadusest. Omavalitsuse kohustus on tagada jäätmeseaduse täitmine.

Jäätmehoolduseeskirjast lähtuvalt võib vallavalitsus jäätmevaldaja tema põhjendatud avalduse alusel erandkorras kuni üheks aastaks korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks arvata, kui

Vallavanema veerg

Hea vallarahvas!

Suvistele tegemistele tõmbab sügis joone alla.

Endiselt on päevakorras jäätmemajanduse korraldamine. Valmis sai viie valla ühine jäätmekogumispunkt Põlgastes. Täpsemalt saab selle kohta lugeda siit-samast lehest. Väiksema ohtlike jäätmete konteineri paigaldame ka Kanepisse. Lepingute sõlmimine Ragn Sellsiga on tõsi- ne teema igas majapidamises, kõik peame õppima oma prügiga õigesti ümber käima.

Volikogus on arutatud valla arengukava täiendusi ja need on kinnitatud.

Käimas on Kanepi seltsimaja remont. Selle käigus paigaldame seina- ja laesoojustuse, vahetame katuse ning remondime WCd. Projektiga oleme taotlenud lisaraha elektritöödeks ja saali remondiks.

Lisaks Kanepi Kooli tänava pumbajaamale saavad veel kolm pumbajaama puhastusseadmed. Need on Tehnika tänava, Põlgaste ja Hurmi pumbajaam.

Kaevuprojektiga saavad puhta vee mitu majapidamist. Kuna taotlusi oli väga palju, siis õnnestus lisaraha saada. Toetuse saajate lõplik nimekiri selgub lähiajal.

Kuulutame välja taliteede korrastamise konkursi.

Ees on hulk üritusi. Tähtis on, et ka täiskasvanud ei unustaks: õppida pole kunagi hilja. Ehk leiate mõnegi vajaliku kursuse, kui külastate täiskasvanud õppi- ja nädala raames Kanepisse tulevat TÕNi õpibussi ja käite noortekeskuses loengut kuulamas.

Suured ümberkorraldused toimusid Erastvere metsamajanduses ja ka hooldekodu töös. Täna on pikemalt juttu uuendustest Põlvamaa ja Erastvere metskonna tegevuses.

Edu kõigile igapäevastes tegemistes!

**AIVAR LUTS,
vallavanem**

Teade

Kanepi vallavalitsus kuulutab välja vähempakkumise Kanepi valla teedel talihoolustööde tegemiseks 2008/2009. aasta talvel. Pakkumised saata 31. oktoobriks Kanepi vallavalitsusse (Turu 2, 63101 Kanepi). Info tel 506 6567 või 510 6989.

ta korraldab jäätmekäitluse ise. Mitteliitunuks arvatud jäätmevaldajad on kohustatud üks kord aastas, hiljemalt jaanuari teisel nädalal, esitama vallavalitsusele kirjaliku selgituse jäätmete käitluse kohta ja jäätmekäitleja väljastatud jäätmete nõuetekohast kõrvaldamist tõendavad dokumendid (lepingud, arved). Jäätmete nõuetekohast kõrvaldamist tõendavate dokumentide tähtsaks esitamata jätmisel kaotab jäätmevaldaja õiguse taotleda korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamist. Erandina vaadeldakse näiteks majavalitsusele juurdepeäsu puudumist ja ka suvilaid, mida kasutatakse harva ja kus jäätmeid tekib seetõttu periooditi ja väga vähe. Esialgu on kavas piirduda kõrvalehoidjate teavitamisega, hiljem edastatakse andmed jäätmevaldajale, kes peab jäätmeseadusele tuginedes kogu nimekirja korraldatud jäätmeveoga liitunuks ja saadab jäätmete järele veoki. Loomulikult esitatakse hiljem arve tühisõidu eest.

Ragn-Sells ei saada oma esindajaid edaspidi kohapeale lepinguid sõlmima. Lepingut saab sõlmida ASi Ragn-Sells teenindusbüroos Tartus Sepa 26 E-R kella 8–17.

Avaldusi saab esitada tavaposti või ka e-posti teel aadressil tartu@ragnsells.ee, samuti võib täita avalduse kodulehel www.ragnsells.ee. Avalduse blankette saab vallavalitsuse sekretäri-astajalt.

**OLEV PÄRNA,
abivallavanem**

Muudatused puudega inimestele toetuste määramisel

Alates 1. oktoobrist jõustus muudatus, mis puudutab puudega tööealiste inimeste puude raskusastme ja sotsiaaltoetuste määramist ning püsiva töövõimetuse tuvastamise korda.

Seni määрати tööealisele inimesele puude raskusaste lähtuvalt kõrvalabi vajadusest ning kõik ühesuguse puude raskusastmega tööealised inimesed said ühesugust sotsiaaltoetust. Uue korra järgi määratakse puudega täiskasvanu toetus lähtuvalt puudest tingitud lisakuludest. Toetuse suurus ei olene puude raskusastmest. Tööealisele puudega inimesele määratakse toetus, mis jääb sel aastal 260 ja 840 krooni vahele.

Sotsiaalministeeriumi perepoliitika ja sotsiaalala asekancleri Riho Rahuoja sõnul tunnistavad ka puudega inimesed ise, et praegune toetuste määramine kord neid ei rahulda. „Näiteks ratastoolis või pimedade inimeste elukvaliteet võib olla väga erinev. Sõltuvalt sellest, kas tal on võimalik kasutada eritransporti, tehnilisi abivahendeid või juhtkoera, on ka lisakulu erinev. Seetõttu hakatakse toetuse määramisel rohkem arvestama puudest tulenevaid lisakulusid,“ ütles Rahuoja.

Puude raskusastme määramisel tuleb pöörduda pensioniametisse ning täita ekspertiisitaotluse vorm. Ekspertiisitaotluse vorm on nüüd mahukam ja üksikasjalikum. Taotlust aitab täita pensioniameti klienditeenindaja. Uut korda rakendatakse ekspertiiside puhul, mida taotletakse alates 1. oktoobrist.

Tööealistele isikutele, kellele on puude raskusaste tuvastatud enne 1. oktoobrit, jätkatakse toetuse määramist endises suuruses määratud tähtaja lõpuni. Puudega laste ja puudega vanaduspensionistide inimeste puude raskusastme tuvastamise ja sotsiaaltoetuste määramise korras muutusi ei ole.

Ka püsiva töövõimetuse taotlemiseks tuleb 1. oktoobrist pöörduda pensioniametisse, mitte enam arsti poole. Siiski tuleb tähelepanu pöörata sellele, et viimasest arsti külastusest ei tohi olla möödasa rohkem kui kolm kuud, vanemate andmete korral ei saa püsivat töövõimetust tuvastada.

Muudatused töötati välja koostöös puuetega inimeste organisatsioonidega.

Küsimuste korral palume pöörduda sotsiaalkindlustusametisse infotelefonil 16 106.

ELI LILLES, pressiesindaja
telefonid 626 9321, 5698 8110
e-post: Eli.Lilles@sm.ee, www.sm.ee

Ole nähtav!

Lühenev päev, sajud, mahlangenud lehed ja esimesed öökülmad muudavad teolud halvemaks, seetõttu on praegu väga oluline, et iga liikleja teeks kõik, et turvalisust tagada.

Sügishooajal peavad jalakäijad ja jalgratturid hoolitsemata, et nad pimedal ajal liigeldes nähtavad oleksid. Kahuks võib meie teedel näha inimesi, kes helkurit ei kanna. Autojuhil on aga tumedates riietes inimest väga raske märgata. Jalakäija või jalgrattur näeb tuledega sõitvat autot juba kaugel, ent autojuht märkab valgustamata kaasliiklejat umbes 30 meetri kauguselt. Kui autojuhti pimestavad vastassuunnast läheneva sõiduki tuled või kui on sajune ilm, võib valgustamata liikleja veelgi rohkem varju jääda. Helkuriga jalakäija on lähitulede valgusel nähtav 130–150 meetri kauguselt. Selline vahemaa jätab autojuhile aega reageerida. Jalgrattal peab olema vähemalt ühe ratta mõlemal küljel kollane helkur, pimedal ajal või halva nähtavuse korral sõites ees valge ja taga punane tuli või viimast asendav punane helkur.

Helkur on kohustuslik pimedal ajal ja halva nähtavuse korral nii valgustamata maanteel kui ka asulates, kus puudub kõnnitee. Helkur tuleks kinnitada riietele nii, et see oleks nähtav mitmest suunast; turvalisem on

kanda koguni kaht helkurit – mõlemal küljel kinnitatuna põlve kõrgusele. Võimaluse korral soovitage kasutada helkurpaalu, mida saab ülerõivastele õmmelda. Seda eriti laste puhul, kes kipuvad rippuvaid helkureid kaotama. Helkur on odavaim elukindlustus. Selle soetamisel ei saa küsimus olla rahas ega moes. Politsei eesmärk pole jalakäijaid ning jalgrattureid kinnitada, vaid tagada nende turvalisus.

Sõidukiomanikud peaksid enne talve kindlasti üle vaatama oma sõiduki tehnilise seisukorra: kas masinal on all korralikud ja nõuetekohased rehvid, millises seisukorras on auto valgustusseadmed, kas esiklaas on terve ja kas klaasipuhastajad töötavad. Autoga sõitma minnes tuleb endiselt nii juhil kui ka kõigil autos viibijatel kinnitada turvavöö. Sõiduki liikumiskirguse valikul tuleb arvestada nii teelusid, nähtavust, ilmastikutingimusi kui ka oma oskusi ja kogemusi. Kindlasti tuleb jälgida liiklusemärgid ning mitte ületada lubatud sõidukiirust. Meenu-tame sõidukijuhtidele, et märkidel näidatud kiiruse puhul on tegemist suurima lubatud kiirusega.

Ohutut liiklemist kõigile!

SILVER HINTO,
juhtivkonstaabel

Pragunenud ja pühkimata korstnast või katkisest ahjust tungib tuli tupp

Tulekahju sagedased põhjused on hooldamata ja katkised kütteseadmed. Ahju ja korstnat peab järjepidevalt hooldama.

Enne küttesüsteemi algust on vaja kogu küttesüsteemi üle vaadata: kas kuskilt ajab suitsu sisse, kas lõõrides, pliitides, soemüürides, ahjudes ja korstnates on pragusid? Tuleb kontrollida, et korsten pole pigistunud ja tahmaluugid on kindlalt kinni. Aastaringse puiduga kütmise korral tuleb kütteseadet ja lõõre puhastada kaks korda, hooajati kasutatavaid üks kord enne küttesüsteemi algust ja gaasikütteseadmeid üks kord aastas.

Kütteseadmete ohutuse kohta saab rohkem teavet päästeteenistuse kodulehelt www.rescue.ee/1667.

Päästeala infotelefonilt 1524 saab infot korstnapühkijate ja pottseppade teenuse kohta.

Samuti leiab piirkonna korstnapühkijate kontaktandmed Eesti korstnapühkijate koja kodulehelt www.korsten.ee.

Tähelepanu, ruumidesse paigaldatud suitsuandur annab tekkivast tuleohust aegsasti märku ja aitab kaitsta sinu elu ja vara.

Lõuna-Eesti Päästkeskus

Erastvere metskonnast RMK Erastvere kontorini

Et Erastvere metskond on nüüd ajalugu, on paslik heita pilk möödunudle ning selgitada metskonna maadel praegu toimuvat.

Erastvere metskond loodi 1920. aastal maareformi käigus riigistatud mõisate metsade ja Võru kroonumetskonna metsade alusel. Metskonna keskus paiknes endises Erastvere mõisa metskonna keskuses Lajavangus. Metsamajandamise tugivatele traditsioonidele ja headele tavadele oli alus pandud juba mõisaajal. Erastvere mõisa omanikud Ungern-Sternbergid olid haritud ja loodustundvad mehed. 19. sajandi lõpus rajasid nad Erastvere järve äärde Lõuna-Eesti suurima tammeputu. Mõisas tegutses metsaülemana 20. sajandi alguse üks tuntumaid metsandustegelasi Alfred Auksmann, kellest sai hiljem ka Eesti metsaülemate ühingu esimees.

Esimese vabariigi lõpupäevil ehitati just siia moodne kontorihoone, mille sarnased pididki saama metskondade tüüphooneteks. Kahjuks lõpetas selle kavatsuse sõda, mille käigus sai uus hoone, eriti selle kivikatus kannatada.

Riigimetskonna metsaülemad on Erastveres olnud ligemale tosin. Enne sõda 1920ndatel aastatel oli siin metsaülemaks metsateadlane Jaan Luik, kes edutati riigimetsanduse juhiks. Pärast sõda juhtis metskonda Endel Uiga, hiljem kõige pikema perioodi vältel Jaan Tiivoja. Erastvere metskond oli Jaan Tiivoja ajal kuulus elukõige oma koolimetskonna liikumise ning looduskaitse tegevuse kaudu. Sellel perioodil pandi palju rõhku töötajate elutingimuste parandamisele, sest töökäsi oli metsa hädasti tarvis.

Eesti Vabariigi taastamisega said ka metskonnad iseseisva asutuse staatuse. 1995. aastast töötas metsaülemana Priit Kask. Metskonna territoorium suurenes Saverna metskonna liitmisega 1997. aastal ja Sõmerpalu metskonna osalise liimisega 2000. aastal. Metskond paiknes kahe maakonna kaheksas vallas. Metskonna kontorihoone renoveeriti, samuti remonditi põhjalikult kõrvalhooneid.

1999. aastal loodud RMK koondas metskonnad oma üksusteks. Metsamajanduse arengut hakati ühtlustama ja tasakaalustama, arendati infosüsteeme. Metskond jäi siiski tegelema kogu metsamajandustsükliga. Hoogsalt hakati metsaparandusse investeerima: renoveerisime kümme metsateed ning kolm kuivendusobjekti, olime regioonis sel alal esirinnas. Panime suurt rõhku ka metsapuhkuse võimaluste parandamisele ja tutvustamisele piirkonnas, rajades kümme matkaobjekti ning -rada ja ehitades Kooraste metsamaja. Rajasime metsamuuseumi ajaloo väärtuslike esemete säilitamiseks ja näitamiseks. 2001. aastal tähistasime ajalookonverentsiga meie kandist pärit metsanduse suurkuju, Tartu Ülikooli esimese metsandusdoktori Paul Reimi 100. sünniaastapäeva. Kui RMK taotles säästva metsanduse ja keskkonnajuhtimise ISO sertifikaate, siis oli just Erastvere metskond üks objekte, mille põhjal positiivne otsus langetati. Suureks saavutuseks peame Lajavangu prügimäe taastamist koostöös Kanepi vallaga.

Osalesime alati regiooni kutsevõistlustel, olles stabiilselt esimese kuue hulgas. 2001. ja 2008. aastal õnnestus saada loosiga endale kutsevõistluste korraldamise au ja kohustus. 2006. aastal valiti Erastvere kuusikud raie maailmameistrivõistluste toimumise paigaks. Osalejate sõnul on siinsed kuused ühed Euroopa vägevamad!

Metskonnas oli viimastel aastatel tööl 20 inimest, neist pooled tegelesid planeerimise ja juhtimisega ning teine pool metsamajandusliku tööga, enamus raie- ja metsaparandus- ning tehnohooldustöödest osteti erasektorist.

Alates 1. juulist 2008 läksid RMK nõukogu ja juhatus üle funktsionaalsele juhtimisstiilile. Metsamajanduses on eraldatud planeerimine-haldamine, metsaraie ja -hooldus ning metsamüük. Eraldi tegevusalaks on nüüd ka metsaparandus, kontorite haldamine, puhkemajandus ning mitmesugused tugi-teenused. Erastvere metskond koos teiste

metskondadega likvideeriti. Erastverre jäi küll alles RMK kontor. Töösuhte riigimetsas otsustasid lõpetada kolm teenekat metsnikku: Vello Vesi, Raul Aamisepp ja Toomas Põder. Mets jäi ilma kolmest hoolsast ja suure kogumusega peremehest. 26. juunil „metskonna matustel“ avaldasime neile tänu ja tunnustust.

Siinkohal veel kord suur tänu neile ja kõigile teistele metskonna kollektiivi liikmetele tehtud töö ja koos saavutatute eest.

Endises Erastvere metskonna keskuses on plaanis välja ehitada RMK Kiidjärve-Kooraste puhkeala Erastvere looduskeskus, seda juhib Pilvi Saar. Puhkeala juhatab endine Aakre metsaülem Rein Rosenberg, legendaarne Ain Erik siirdus teenitud vanaduspuhkusele. Puhkeala puhkekohtade, radade ja rajatiste korrasolekut ning hooldust juhib loodusvahina Kalle Kalamees. Erastvere kontoris töötavad veel Põlvamaa metskonna metsnik Vesta Rauba ja RMK müügi- ja turundusjuht Margit Adamson. Kagu regiooni praakeri Velvo Mallene ülesandeks on metsaraie, logistik Valdo Rätsep korraldab piirkonna metsamaterjali müüki. Kontoris töötavad veel metsakasvatuse tööjuht Vello Mitt ja metsakorraldaja Tauno Pih. Endise metsaülem Priit Kase vastutada on RMK maa- ja metsakorralduslik tegevus, mis hõlmab maa riigi omandisse vormistamist, katastriüksuste toimingu, registreerimist jne. Metskonna kontorit haldab RMK kinnisvaraosakonna haldur Aivi Miilits.

Loodan, et RMK hea riigimetsa peremehena majandab selle kandi metsi nii, et metsaspetsialistid võivad uhked olla ja kohalikud elanikud saavad ka edaspidi kodukandi imekaunist loodusest rõõmu tunda!

Küttepuid mure korral võib helistada telefonil 676 7676. Puud tuuakse teile kohale.

PRIIT KASK,
Erastvere metskonna metsaülem
aastatel 1995-2008

RMK jätkab uuenenud töökorraldusega

Riigimetsa majandaja RMK jätkab alates 1. juulist uuenenud töökorraldusega. Senine metsade majandamise valdkond jaguneb kolmeks: metsahaldus, metsamajandus ja puidu turustamine.

Juhtimise ümberkorraldamise põhieesmärgiks on saavutada töötajate spetsialiseerumise kaudu senisest parem riigimetsade hoidmine ja majandamine.

Muudatuste järel vastab RMK paremini muutunud oludele. Meie kliendid ehk puidu ostjad ja meie partnerid ehk metsatõid tegevad töövõtjad on viimastel aastatel oluliselt muutunud. Samas on RMK juhtimisstruktuur püsinud muutusteta organisatsiooni loomisest, 1999. aastast alates.

RMK uuest struktuurist ja Põlvamaal töötavatest inimestest

Metsahalduse valdkonna töötajate peamiseks ülesanneteks on metsaressursi üle arvestuse pidamine (metsakorraldus), metsakasvatuse ja -kasutuse kavandamine ning selle elluviimise kontrollimine, samuti RMK keskkonnakorralduslik tegevus.

Metsakorraldusse Põlvamaal töötajaid ei lisandu. Senist tööd RMK metsakorralduse talituse koosseisus jätkavad Toomas Kiisküla ja Tauno Pih. Ametit vahetab Priit Kask, kelle ülesanne RMK kinnisvara osakonna maakorralduse juhina on kogu riigimetsamaa maakorralduslike toimingute juhtimine.

Metsakasvatust ja -kasutust hakkab kavandama RMK Põlvamaa metskond. Metskonda juhib metsaülemana Andres Sepp ja töötajaid on kokku seitse. Metskonna spetsialistina jätkab Galina Kinks.

Maakonna metskond on jagatud viieks metsniku tööpiirkonnaks ehk metsandikuks: Orava metsandiku metsnikuks on Helle Michelson, Rāpina metsandiku metsnikuks Airi Varik, Ilumetsa metsandiku metsnikuks Are Orion, Kiidjärve metsandiku metsnikuks Heiki Kund ja Erastvere metsandiku metsnikuks Vesta Rauba.

Suurenevad looduse hoidmiseks ning elanikkonnale metsapuhkuse veetmise võimaluste loomiseks tehtavad tööd. Seniste puhkemajanduse töötajatele

Tõnu Mustale, Tiia Ilmetile, Heli Nestrile lisanduvad uues loodushoiu osakonnas Pilvi Saar, Kalle Kalamees ja Kalle Kannel. Legendaarne Ain Eriku mantlipärijaks RMK Kooraste-Kiidjärve puhkeala juhatajana saab senine Aakre metsaülem Rein Rosenberg.

Metsamajandust hakkab Põlvamaal korraldama RMK Kagu regioon, tööpiirkonnaks on endiselt viie maakonna – Põlva, Võru, Valga, Tartu, Jõgeva riigimetsad. Regiooni tegevust juhib Raivo Völli. Regiooni keskuses jätkavad põlvamaalastena metsakasvatuse juht Indrek Karolin ja regiooni assistent Ene Timberg.

Regiooni metsamajanduslik tegevus jaguneb kolmeks valdkonnaks. Raieid korraldavad tööjuhid-praakerid ja siin jätkavad põlvamaalastest Velvo Mallene, Raul Leek, Ants Rätsep ja Tanel Häidkind. Metsade uuen-damist ja hooldamist organiseerivad metsakasvatajatena Kaarel Tiganik, Andrus Roosi ja Vello Mitt. Metsamaterjalide tarneid meie klientidele korraldavad logistikutena Gunnar Pae ja Valdo

Rätsep. Metsamajandusregiooni koosseisus jätkavad ka kõik senised töölised. Kokku on regioonis 179 töötajat.

Puiduturustuse osakonna koosseisus jätkavad spetsialistina Jaanus Reinvee ja assistendina Katrin Völli. Ümberkorralduste järel jäävad RMK kontoritena kasutusele Ristipalo, Rāpina ja Erastvere kontor. Ilumetsa ja Kiidjärve hoone kujundatakse ümber RMK looduskeskusteks.

Traditsioonilise tegevusena jätkub küttepuid müük elanikele, seda alustas RMK 15. augustist.

Küttepuidu ostutellimuste korda tutvustame maakonnalehes.

RMK uuenenud struktuuri ja töötajate kohta leiame lisainformatsiooni meie kodulehelt www.rm.ee.

Uuenenud töökorraldusega seonduvate küsimuste olen valmis vastama e-posti aadressil andres.sepp@rmk.ee või telefonil 676 7445.

ANDRES SEPP,
RMK Põlvamaa metskonna metsaülem

Sügisel korrastamata ja niitmata maavaldusi laastab kevadel kahjutuli

Kulupõletamine on keskkonnaministri määruse kohaselt keelatud tegevus, ometi on hooletusest alguse saanud kulupõlengud kevaditi päästjatele suureks mureks. Seetõttu kutsub päästeteenistus maaomanikke üles korrastama oma maad just sügisel, et kevadised kulupõlengud ei ulatuks teie vara kallale. Ka sel aastal lõppes mitu kulupõlengut väga traagiliselt. Valgamaal Helme vallas hukkus kululeekides vanem naisterahvas, korduvalt olid ohus elumajad ning hävisid mitmed kõrvalhooned. Sageli levis põllult alguse saanud kulupõleng metsa alla. Niitmata ja kuivanud heinamaad mööda levib kahjutuli väga kiiresti. Tuulise ilmaga on kulupõlengu kustutamine keeruline ülesanne isegi kogenud ning eritehnikaga varustatud päästjate töötajatele.

Kui maaomanik on oma maavaldused kenasti korda teinud, aitab see ära hoida juhuslikust suitsukonist või ka suure tuulega elektriliinide kokkupuutest tekkinud sädemetest põhjustatud kulupõlenguid. Ja miks mitte ka naabrile sügisest maade korrastust meelde tuletada, sest tule levik ei tunne maavalduste piire. 2008. aasta 1. augustil jõustus keskkonnaministri määrus „Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutuse nõuded“, mis keelustab kulupõletamise pärast lume sulamist. Selle kohaselt algab tuleohtlik aeg kevadel pärast lume sulamist ning lõpeb sügisel koos vihmaste ilmadega. Tuleohtliku aja alguse ja lõpu määrab Eesti meteoroloogia- ja hüdroloogiainstituut.

Lõuna-Eesti Päästkeskus

Täiskasvanud õppija nädal 10.-17. oktoobrini

Sel aastal toimub 11. korda täiskasvanud õppija nädal (TÖN). TÖNi eesmärk on anda inimestele õpivõimaluste kohta infot ning selgitada, et enese pidev ameti- ja huvialane täiendamine aitab elus edasi jõuda. Tunnustatakse ka inimesi, kes on end juba täiendanud. Täiskasvanud õppija nädal on rahvusvaheline ettevõtmine, mis on saanud elujõu ligi 50 riigis.

Eestis toimub see traditsiooniliselt oktoobrikuu teisel nädalal. TÖNi tänavune teema on „Erinevad üheskoos – kultuuridevaheline dialoog”. Nädala tegevused on osalejatele tasuta. Üleriigiline avalik üritus ja täiskasvanuhariduse foorum toimuvad tänavu 10. oktoobril Võrus. Maakonna aasta õppijate pidulik tunnustamine on Põlvas 14. oktoobril. Teist aastat järjest sõidab ringi õpibuss, kus tööturumeti ja täiendusõpet pakkuvate koolide esindajad ning teised spetsialistid jagavad personaalseid õpisoovitusi.

Informatsiooni TÖNi ürituste kohta leiab veebilehelt www.andras.ee. Seal on ka kohalikke üritusi korraldava te maakondlike koordinaatorite kontaktandmed.

TÖNi korraldab Eesti täiskasvanute koolitajate assotsiatsioon Andras.

Kõiki TÖNi tegevusi toetavad Euroopa sotsiaalfond, haridus- ja teadusministeerium ning hasartmängumaksu nõukogu.

KATI KÄPP,
ETKA Andras
projektijuht

Oktoober Kanepi gümnaasiumis

2. oktoobril loomakaitsepäeva tähistamine, 1.-6. kl õpilaste kohtumine Ülle Käsikuga loomade hoiu- ja tegevuskodust.

2.-3. oktoobril 12. kl nädal.

3. oktoobril õpetajate päeva tähistamine, aktus.

6. oktoobril 1.-4. kl õpilaste käsipallivõistlused.

6.-7. oktoobril 6. kl nädal.

8. oktoobril 1.-3. kl õpilaste loovuskonkurss, toolid kaunistamine loodusliku materjaliga.

9. oktoobril maakonna koolinoorte murdmaateatejooks.

9.-10. oktoobril 10.a kl nädal.

10. oktoobril inglise keele ainepäev 9.-12. kl õpilastele.

Kodutütarde, noorkotkaste orienteerumislager Valgjärvel.

10.-11. oktoobril Kanepi nooremate kodutütarde võistkond koosseisus Helena Lattik, Kristina Hiir, Karina Lehist (6.kl) ja Kelli Nukk (7.kl) esindab Põlva kodutütarde ringkonda üleriigilises kodutütarde matkamängus Viljandimaal.

13.-14. oktoobril 2. kl nädal.

16.-17. oktoobril 8. kl nädal.

17. oktoober Võrumaa koolijuhid Kanepi kooli külastamas.

17.-18. oktoobril kodutütarde rühma õppelaager koolimajas.

20. oktoobril lastekirjanduse tähtpäev – Ellen Niidu luule lugemine.

24. oktoobril veerandilõpu aktus.

30.-31. oktoobril osavõtt nooremate kodutütarde (8-13a) maakondlikust õppe-laagrist.

AINO MÖTTUS,
huvijuht

Ka õpetajad õpivad

Kanepi gümnaasiumi õpetajad on ka ise agarad õppijad.

Õpetajate täienduskoolituse võib tinglikult jagada sise- ja väliskoolitusteks.

Sisekoolitustel arutatakse aktuaalseid teemasid ning laiendatakse silmaringi, kõik saavad ka oma positiivseid kogemusi jagada. Väliskoolitused on õpetajate endi valitud kursused ja eelkõige on need mõeldud ainealaste ja pedagoogiliste teadmiste ja oskuste täiendamiseks.

Sisekoolitustel täiendati oma oskusi projektikirjutamises ja arvutikasutamises, õpiti oma häält hoidma ja kasutama, kuulati nõuandeid avalikuks esinemiseks ja pingetest vabanemiseks.

Lühikursustel täiendati end gümnaasiumi mateemaatikas, väitluste korraldamises, uurimistööde koostamise juhendamisel, kirjandiõpetuse õpetamises, kirjandite hindamises, ajalehe koostamises, muusikaõpetuse õpetamises, noortelaagri korraldamises, arvuti kasutamisel õppetunnis, nahkehistööde tegemises ja muudel aladel kokku 1250 tundi ulatuses.

Õpetajad Helgi Vassilko ja Anne Kukk läbisid

pikema koolituse algõpetuse didaktikas. Käesoleval aastal jätkab Anne Kukk õuesõppe kursust, lisaks asus ta õppima parandusõppe õpetaja eriala. Maive Torop täiendas end logopeedilises töös ja õppis koos Piret Viiliga Gordoni õpetajate koolis. Piret Viil läbis koolijuhtide koolitusprogrammi „Liidriks ei sünnita” ja alustas kevadel õpinguid haridusastutuste nõuniku koolitusel, need jätkuvad sellel õppeaastal.

Merike Kaste lõpetas haridusastutuste nõuniku koolituse. Õpetaja Krista Kool läbis inglise keele õpetajate ümberõppe ja täiendas oma keeleoskust Inglismaal. Ella Pöder lõpetas füüsikaõpetaja magistriõppe ja omandas loodusteaduse magistri kraadi. Merike Luts õppis Tartu Ülikooli inglise keele magistriõppes ning sooritas edukalt kõik eksamid ja arvestused, kirjutada jääb veel magistritöö. Šeila Mündi jätkas õpinguid doktoriooppes, need jätkuvad ka sellel õppeaastal.

Õppimine on Kanepi gümnaasiumi õpetajate elustiil.

PIRET VIIL,

Kanepi gümnaasiumi õppealajuhataja

Koolijuhtide meistriklassis

Eelmisel õppeaastal algas Briti nõukogu toetusel koolijuhitidele mõeldud koolitus „Koolijuhtide meistriklasis”. Sain võimaluse sellel koolitusel osaleda. Eelmisel õppeaastal toimus kolm õppesessiooni, sellel sügisel viimane sessioon. See oli eriti huvitav, sest toimus Kopenhaagenis.

Esimesel päeval viibisime haridusministeeriumis, kus saime ülevaate Taani haridussüsteemist, kutse- ja üldharidusest, hariduspoliitika üldsuundadest. Teisel päeval külastasime kooli: jälgisime tunde, toimusid kohtumised õpilaste ja õpetajatega. 12. klassi humanitaarklassi noored, kellega mina kohtusin, jätsid väga meeldiva mulje. Nad rääkisid õppimisest ja koolikorrast ning uurisid meie õppemeetodite, õpikute, eksamite kohta.

Järgmised kolm päeva möödusid ESHA (Euroopa koolijuhtide ühendus) õpitubades. Palju mõtteid ja uusi ideid andis Lego õpituba, kus korporatsiooni haridusprojektide juht

Taani lapsed tulevad kooli jalgratastel. Nii näeb koolimajaesine välja hommikul.

Foto: Merike Kaste

rääkis õppeainest nimega „Lego” ja viis õpilast demonstreerisid õpingute tulemust: robotit, mis oli legoklotsidest ehitatud ning programmeeritud ülesandeid täitma. Põnev oli ka õpituba „Eetiline koolijuhtimine”, kus tutvustati Euroopa koolijuh-

tide väljatöötatud eetikaprintsiipe.

Täna Briti nõukogu, kelle toetusel oli võimalik ennast Kopenhaagenis koolitada.

MERIKE KASTE,
Kanepi gümnaasiumi
direktor

Inglise keele õpetajate koolitus Inglismaal

Tänu Comeniuse elukestva õppe programmi stipendiumile täiendasin end möödunud suvel kaks nädalat Brightonis inglise keele õpetajate kursusel „English in the primary classroom”. Peale minu õppisid kursusel õpetajad Saksamaalt ja Portugalist.

Lisaks igapäevasele õppetööle õnnestus külastada Carlton Hilli algkooli ja tutvuda lähemalt sealse koolieluga. Õpetajate töö tundus olevat lihtsam kui Eestis, sest neid abistasid tundides assistendid. Nad tegid järeleaitamistööd ja tegelesid vajaduse korral probleemsete lastega. Näiteks on seal mureks see, et kõikide laste emakeeleks ei ole inglise keel. Teisest rahvusest kaasõpilastesse suhtutakse samas väga sõbralikult.

Nädalalõppudel korraldati ekskursioone ja nii sain lisaks Brightonile viibida Londonis,

Krista koos kursusekaaslastega inglise keele koolitusel.

Foto erakogust.

kuulsates ülikoolilinnades Oxfordis ja Cambridge'is ning Isle of Wighti väikesaarel.

Jäin kursusega väga rahule ning loodan, et kolme aasta pä-

rast avaneb mul uus võimalus ennast täiendada.

KRISTA KOOL,
inglise keele õpetaja

Kanepi infoportaalist

Tänapäeval liigub suur osa infost moodsaid kanaleid pidi interneti vahendusel. Kanepi valla ametlik info on üles pandud valla kodulehele www.kanepi.ee. Samal lehel on viide: infoportaal. Kes on arvuti-ga suurem sõber, see on kindlasti sedagi lehekülge sirvinud. Sealt võib leida pilte Kanepi vanema ajaloo ja vaatamisväärsuste kohta. Infoportaal on hulgaliselt viited Kanepi ja kanepilastega seotu kohta. Näiteks on sinna koondatud meediast artiklid, kus on juttu Kanepist või kanepilastest.

Samast leiab eraisikute telefonikataloogi lingid, saab infot, millised majad, korterid, suvilad ja maatükid on Kanepi vallas müüki pandud, millised bussiliinid siit läbi sõidavad. Kiiresti leiab üles ka Kanepi asutuste koduleheküljed. Otsetee info juurde on: www.kanepimaa.spaces.live.com. Infoportaal saab ka ise infot saata, selleks võta ühendust valla arendusnõuniku Enn Ruusmaaga. Info tel 797 6315, 503 6304, e-post: ennruusmaa@gmail.com, MSN enn@arendustugi.ee, Skype arendustugi.ee.

Noorte ja politseinike jalgpalliturniir lõppes politseinike napi võiduga

25. septembril toimus Kanepi jalgpalliturniir, kus kohtusid Põlva politsei ja Põlvamaa avatud noortekeskuste võistkonnad.

Turniirist võtsid osa kõik maakonnas aktiivselt tegutsevad noortekeskused. Osalesid kolm noortekeskuste võistkonda ja üks politseinike võistkond.

Annika Ladva ütles, et kuna noortekeskustest oli palju osalejaid, tõmmati loosi, kes omavahel võistkonna moodustavad. Esimeses võistkonnas mängisid Veriora, Orava ja Räpina, teises Põlva linna, Põlva valla ja Ahja, kolmandas Valgjärve ja Kanepi noored.

Esimene mäng toimus Põlva politsei ja Veriora-Orava-Räpina noorte vahel. Bruno Rammo, A-kategooria kohtunik, otsustas kulli ja kirja visates, kes mängu alustavad. Politseinikud ilmutasid ilmselget ülekaalu, põmutades palli noorte väravavõrku lausa viis korda, nende endi värav jäi puutumata.

Teine mäng oli Kanepi-Valgjärve ning Põlva valla, Põlva linna ja Ahja noorte vahel. Seekord alistasid Kanepi ja Valgjärve poisid-tüdrukud vastase raskusteta.

Kolmanda ja neljanda koha heitus tuli vägev. Uudishimulikele, kes tahavad teada, kas kohtunikul ka kollane ja punane kaart taskus olid, võib öelda, et kollast kaarti nägi eriti lähedalt Põlva ja Ahja võistkonna väravavaht. Põhjus: vänged sõnad mängijate pihta.

Finaalis heitlesid esimese ja teise koha pärast politseinikud ning Kanepi ja Valgjärve noored.

Esialgu tundus, et mäng on tehtud, sest politseinike võistkonna pall leidis kaks korda tee vastaste väravasse. Seisult 2:0 aga õnn pöördus. Normaalaeg lõppes viigiga 2:2. Algas penaltite seeria. Veel oli noortel lootus mäng võita, sest vastased kõmutasid esimesed pallid värava taha võssa. Aga mis teha, lõpuks tuli vastu võtta kaotus 4:3.

Põlva politseijaoskonna juhtivkonstaabel Rainer Rahasepp oli üritusega väga rahul. Paljud noored, kes varem on politseinikega jaoskonnas kohtunud, olid palliplatsil. „See ongi eesmärk: teha aktiivselt sporti, mitte nurga taga tühja panna,” lausus juhtivkonstaabel.

Korraldada turniir, kus saavad kokku võimukandjad ja maakonna noored, on igati kiiduväärne idee. Ootame põnevusega järgmisi kohtumisi.

Jalgpalliturniir toimus koostöös Kanepi noortekeskuse ning Põlva politseijaoskonnaga.

Projekti toetasid Kanepi vallavalitsus, Põlva maavalitsus, Põlva maakonna noortekeskused, Kanepi gümnaasium, Põlva politseijaoskond, Eesti ANK ja hasartmängumaksu nõukogu.

Ülle Sillamäe,
Kanepi valla kultuuri- ja spordinõunik

Meistritiitli pälvisid tüdrukud

Kanepi gümnaasiumi neli jalgpallivõistkonda osalesid maakonna koolide võistlustel.

Põlva maakonna meistritiitli võitsid 6.-9. klassi tüdrukud. Võistkonda kuulusid **Deivi Koppel** (6. kl), **Sixtina Ladva** ja **Eleri Pärna** (7. kl), **Jane Hiop**, **Helene Leht**, **Lisanne Tamm** ja **Kersti Veskemaa** (8. kl) ja **Helika Aigro** ja **Heret Adamson** (9. kl).

KT

Oktoobrikuu noortekeskuses

Osaleme KIKi projektis „Eriti keskkonnasõbralikud noortekeskused”. Mõtlemes säästlike eluviiside võimalikkuse üle ja arutlemes, kuidas anda vanadele asjadele uus elu. Valmistame kasutatud mahla- ja piimapakidest rahakotte. Propageerime keskkonnasäästlikku mõtteviisi. Lektor on kunstnik Epp Margna.

11., 18. ja 25. oktoobril diskorite avatud huvialaring (juhendajad Tanel Pettai ja Chris Liebert).

14. oktoobril kell 16 täiskasvanud õppija nädala raames koolitus „Õppimine – kellele ja milleks”, lektor on Terje Paes. Üritus toimub noortekeskuse ruumides, kuid oodatud on kõik huvilised.

17. oktoobril noortekeskuse 2. sünnipäeva tähistamine.

18.-24. oktoobrini rahvusvaheline noorte koolitusprojekt „Advanced training on project management” Varbuse kultuuri- ja hariduskeskuses.

21.-26. oktoobrini projekt „European call 4 the youth participation” Slovakkias, osa-

levad Hip Kõiv, Kadi Seeme ja Indrek Korela.

24. oktoobril väljasõit Põlva noortekeskusse koroonaturniirile.

25.-26. oktoobril kitarrikoolitus.

28.-29. oktoobril pidžaama-pidu.

29. oktoobril kell 14 arutelu Euroopa noorte tulevikuväljakutsete teemal.

29. oktoobril kell 15.30 noorteaktiivi koosolek „Sinu arvamus loeb”. Oodatud on kõik liikmed ja teisedki noored, kes tahavad noortekeskuse töö korraldamisel kaasa rääkida. Kui oled meie tegemistest huvitatud, tule kohale või küsi täpsemat infot.

30. oktoobril PÕMi malevalaulude õhtu Kanepis.

31. oktoobrist 2. novembrini Põlvamaa noorte diskorite koolitus Kanepis.

31. oktoobril stiilipidu „Hal-loween”.

Täpsem info ja registreerimine noortekeskuses.

ANNIKA LADVA

Õnnitleme!

*Kaunimad õied,
mis sügis saab luua,
tahame sinule täna tuua.
Põimida neisse
särava päikese,
õnnesoovi nii suure
kui väikese.*

NOVEMBER

94

Pärja Kongo
Koigera küla

93

Veera Pöder
Heisri küla

91

Johannes Pöder
Kanepi alevik

88

Friedrich Plado
Piigandi küla

87

Ella Patrael
Erastvere küla
Linda Tagel
Lauri küla

86

Dagi Möttus
Kanepi alevik

84

Kalju Roht
Karste küla
Ella Rätsep
Jõksi küla
Keena Helekivi
Kanepi alevik

83

Wilma Kurusk
Põlgaste küla

82

Erich Rootslane
Kanepi alevik
Arnold Liivamägi
Kaagna küla
Kalju-Valentin Siinmaa
Karste küla

Valter Sults
Erastvere küla
Laine Lõo
Rebaste küla

81

Ester Kukk
Erastvere küla

80

Alfred Vesi
Põlgaste küla
Laine Laan
Kanepi alevik
Evi Kattai
Kanepi alevik

75

Alma Saarna
Erastvere küla

70

Jaan Tiisler
Kanepi alevik

65

Linda Haller
Koigera küla

60

Leonid Hani
Erastvere küla
Maidu Kottisse
Hurmi küla
Valentina Vidil
Karste küla
Jelena Määrsepp
Peetrimõisa küla

*Õnnitleme ning soovime
tugevat tervist ja jõudu
edaspidiseks kõikidele
sünnipäevlastele!*

Kanepi vallavolikogu ja
vallavalitsus

Pokukoda ootab üritustele

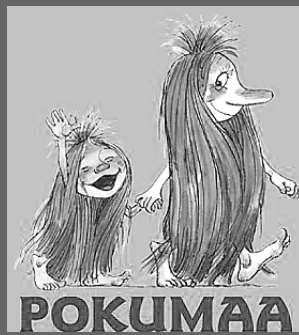
Pokumaa külastuskeskus Pokukoda avati 12. juunil, pokukalendri järgi punase maasika päeval. Esimese nelja kuuga on külastatavus olnud üllatavalt suur: majaga on tutvunud üle 15 000 huvilise. Tagasiside on olnud väga positiivne. Muljet on avaldanud nii omapärane kaksikpokut meenu-
tav maakivist müüride ja laudkatusega palkhoone, maitsekas sisustus kui ka Edgar Valteri looming. Pokukojas on eksponeeritud kunstniku õlimaaliid, Pokuraamatu originaalillustratsioonid, autoriraamatute ainetel valminud nukud. Saab meisterdada ja uurida Edgar Valteri kirjutatud-
illustreeritud raamatuid. Loomulikult on endiselt võimalik kolmel matkarajal loodusega lähemat tutvust teha.

Alates sügisest tähistame pokukalendri tähtpäevi: 21. septembril tähistas oma sünnipäeva kõige vanem poku (kes küll osutus Puukoks), 5. oktoobril oli pokude kuuevahetuspäev, 29. oktoobril on külmakrõpsupäev, 14. novembril muinasjutu vestmise päev, 12. detsembril kõige noorema poku sünnipäev. Tähtpäevauiritustel on lastel võimalus pokudeks kehastuda, kaasa lööb ka Puuko.

28. novembri õhtul toimub Pokumaal tondijuttude öö Juhan Jaigi lugude ainetel ja detsembris tähistame soojade soovide aega.

Pilet maksab lastele 35, täiskasvanutele 50 ja peredele 125 krooni. Kanepi valla koolide õpilastele on Pokukoja külastus õpilaspileti ettenäitamisel tasuta. Kohtumiseni Pokumaal!

ENA DRENKHAN,
Pokumaa SA tegevjuht

**POKUKALENDRI TÄHTPÄEVADE
TÄHISTAMINE POKUMAAL**

29. oktoobril külmakrõpsupäev;

14. novembril muinasjutu vestmise päev;

12. detsembril kõige noorema poku sünnipäev.

28. novembril kell 20 tondijuttude öö Pokumaal (Juhan Jaigi ainetel).

3.-21. detsembrini soojade soovide aeg (lastegruppidele).

Palume registreerida tel 5342 5054,

lisainfo www.pokumaa.ee

Tähtpäevadel Pokukojas avatud ka kohvik.

Pokukalendri tähtpäevade tähistamist toetavad Vabauhenduste fond, mida rahastavad Norra, Island ja Liechtenstein Avatud Eesti Fondi vahendusel, ja Keskkonnainvesteeringute Keskus.

**Kanepi apteegis prillide tellimine retsepti alusel.
Valik erinevaid raame. HINNAD SOODSAD.
Prillid kiiresti kätte.**

1. oktoobril avati Kõllestes talus pidulikult Heinrich Marki sünnikodu tähistav mälestuskivi. Heinrich Mark sündis 1. oktoobril 1911 Kõllestes talus. Ta oli Eesti Vabariigi eksilvalitsuse (Rootsis) viimane peaminister vabariigi presidendil ülesannetes. Alghariduse sai ta Karaski külakoolis, seejärel õppis Kanepi kõrgemas algkoolis, Võru Õpetajate Seminaris ja Tartu Õpetajate Seminaris, lõpetas 1938. a Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas. Töötas algkooliõpetajana ja advokaadina. Põgenes 1943 purjepaadiga Soome. Oli Eesti Büroo üks organiseerijaid ja pagulasajalehe Malevlane toimetaja. 1944 läks Rootsi. Alustas seal

eesti koolide organiseerimist. Oli üks Eesti rahvusnõukogu asutajatest, 1951-79 selle peasekretär. Alates 12.01.1953 oli Heinrich Mark Eesti Vabariigi riigisekretär eksiilis, sellelt kohalt määrati ta 1971 Vabariigi eksilvalitsuse koosseisu peaministri asetäitjaks. Alates 1.03.1990 oli ta eksilvalitsuse peaminister vabariigi presidendil ülesannetes. Andis 8.10.1992 EV Riigikogu istungil EV vastalaidud presidendile Lennart Merile üle Vabariigi Presidendi institutsiooni, mida oli eksiilis 50 aastat Eesti Vabariigi õigusliku järjepidevuse kindlustamiseks hoitud.

MILVI HIRVLAANE

Võimalus tellida matusekimpe ja pärgi

Kanepi alevi piires kohaletoometamine tasuta.
Matusekimp (ümar kunstlilledega) 80 kr.
Matusekimp (piisakujuline kunstlilledega) 160 kr.
Pärjad (suured keskelt auguga ja kunstlilledega) 260 kr.
Lindi hind 15 kr.
Tööd on suured, korralikud ja erilised.
Suur valik lilli ja erinevaid salme lindile.
Soovi korral on võimalik tutvuda pildimaterjaliga varem tehtud töödest. Töö kiire ja korralik!
Tööde tellimine ja info
tel 5690 9768, 797 7789 (õhtuti) Helin.

MÄLESTAME

VALTER TAGEL
8.02.1935–22.09.2008
Jõksi küla

OTTO JÖELUHT
26.08.1930–29.09.2008
Erastvere küla

TAAVI LUSTI
30.01.1989–27.09.2008
Kanepi alevik

TAIMI AVISTE
7.09.1941–1.10.2008
Kanepi alevik

ELSA DANIEL
9.02.1923–2.10.2008
Kooraste küla

Kultuuriüritused

17. oktoobril sügispidu Põlgaste kultuurimajas ansambliga Kondor, külas naabervalla tantsijad.

31. oktoobrist – 1. novembrini Põlgaste kultuurimajas Põlva maakonna segakooride laululaager, projektijuht Vaike Kottisse.

1. novembril kell 21 Kanepi seltsimajas disko, muusikat mängivad noored diskorid diskorikoolist.

4. novembril kell 18 hingedeaja teelaud Kanepi seltsimajas.

8. novembril hooaja avapidu Kanepi seltsimajas.

14. novembril kell 20 Põlgaste kultuurimajas Kanepi valla põllumeeste lõikuspidu (kutsetega). Üles astuvad Kihnu Poisid ja Peeter Kaljumäe. Info Arno Kakult ja Mati Kongolt ning Põlgaste kultuurimaja juhatajalt tel 797 3324 (Asta).

Põlgaste kultuurimajas alustavad ringid tegevust 14. oktoobrist.

Oktoobrikuu kultuuriloolist kalendrit sirvides

Oktoobris tasub meenutada meie värvikate kultuuritegelaste tähtpäevi.

•105 aastat tagasi, 4. oktoobril 1903, sündis Erastvere vallas **Dominicus Leib**. Ta lõpetas Kanepi kõrgema algkooli, Tallinna allohviteride kooli 1926 sideohviterina ja 1929 kaadriohviterina. Ta oli Kaitseliidu liige, autasustatud aukaitseliitlase käevõru ja Valgeristi teenetemärgiga. Töötas Kanepi, Põlgaste ja Erastvere mittetäieliku keskkooli sõjalise õppuse õpetajana 1944-46. Kinkis jaanuaris 1941 oma telliskivivabrikute hooned koos sisustuse ja tehnikaga väärtuses 32 025 krooni (koos võlaga 12 200 krooni) Kanepi majandusühingule. Töötas hiljem Kanepi tarbijate kooperatiivis, ka esimehena 1950 (E. Kapten). Suri Kanepis 29. juulil 1989.

•225 aastat tagasi, 8. oktoobril 1783, sündis Kanepis **Georg Philipp von Roth**, praost Johann Philipp von Rothi esimene poeg. Ta immatrikuleeriti nr 4 all taasavatud Tartu Ülikooli. Oli aastatel 1810-1817 ülikooli eesti ja soome keele lektor, esimese võru-tartukeelse ajalehe trükkitoimetaja, võru-tartukeelse aabitsa koostaja (ilmus Tartus 1814, lisatrukid 1815, 1817). Ta pidas kirjavahetust Rosenplanteeriga eesti keele küsimustes (kirjad Eesti Kirjandusmuuseumis). Suri Pilkuse mõisas 15. veebruaril 1817 ja on maetud Vana-Otepääl Pilkusele Rothide perekonnakalmistule. Kõik meesliinis järeltulijad on õppinud Tartu Ülikoolis. Tema surma puhul sõitis Tartu Ülikooli rektor G. F. Parrot Kanepisse J. Ph. v. Rothile ja Pilkuse mõissasse lesele kaastunnet avaldama.

•100 aastat tagasi, 9. oktoobril 1908, sündis Karstes kooliõpetaja **Lydia Akkel**. Ta töötas Kanepi koolis algklasside, laulmise ja saksa keele õpetajana 1945-50, ka õppealajuhatajana 1946 ja internaadikasvatajana. Suri Tartus 7. veebruaril 2000.

•80 aastat tagasi, 15. oktoobril 1928, sündis Vana-Antslas Kobela külas **Maret Novek-Leis**, Lusti algkoolijuhataja Karl Noveki tütar, Harri Leisi abikaasa, näitleja Eva Noveki õde. Töötas emakeeleõpetajana Erastveres, Vastse-Kuustes, Kanepis, õppealajuhatajana, raamatukoguhoidjana. Oli Kanepi kultuuriloo hoidja, koolimuuseumi rajaja. Suri 15. aprillil 1993 Kanepis, maetud Mäe kalmistule.

•95 aastat tagasi, 19. oktoobril 1913, sündis Vana-Antslas vallas kirjanik **Valev Uibopuu**. Elas lapsepõlves Karaskis emapoolse vanaisa Tinno talus, õppis 1923-25 Karaski ja 1925-27 Kanepi kõrgemas algkoolis, kirjutas arvukalt proosateoseid, elas pagulasena Soomes ja Rootsis. Suri 18. märtsil 1997. Valev Uibopuu emaisa Johan Roht (1843-1931) oli Tinno talu rajaja. Tal oli neli poega, üks neist kirjanik Richard Roht. Pärandas 1924 talu Valevi emale Emilie Roht-Uibopuule (1886-1965). Valev on kirjutanud: „...kõik, mis juhtus mujal, on ikkagi seotud Tinno-aga, mis andis mulle mu püüdlustes ja katsetamistes vajaliku julguse, kuna teadsin, et Tinno on mu kodu, ja võisin sinna alati julgesti tagasi tulla.”

•165 aastat tagasi, 22. oktoobril 1843, sündis Miitavis kirjanik **Theodor Hermann Pantenius**. Tema sulest ilmus 1885 „Die von Kellest”, eestindatud 1902 „Kõllestes omad”. Selles tõi ta esimesena ilukirjandusse Barbara von Tiesenhausenit kurva loo, kuulsaks kirjutas selle aga Aino Kallas. Loo alusel on loodud Eduard Tubina muusikaga ooper. Suri Leipzgis 16. novembril 1915.

•105 aastat tagasi, 30. oktoobril 1903, sündis Tsoorus jurist **Julius Harju**. Lõpetas Tartu Ülikoolis õigusteaduskonna, töötas Võrus, Põlvas, Kanepis advokaadina ja juristi konsultandina. Suri Kanepis 13. märtsil 1977, maetud Ala kalmistule.

•175 aastat tagasi, 20./31. oktoobril 1833, sündis Viljandimaal Holstre vallas Pulleritsu koolimajas **Mart Mitt**. Ta oli üks rahvusliku liikumise silmapaistvamaid tegelasi, seltside juhtliige, hilsem Tamme valla Kiltre talu omanik, Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi asutajaid, asepresident, president, auliige, Eesti Kirjameeste Seltsi liige, Võru Põllumeeste Seltsi (Kanepia) asutaja ja president, Valgjärve Põllumeeste Seltsi asutaja, Eesti Aleksandrikooli peakomitee liige, Baltimaade suurpõllumeeste kongressi (1881) saadik. Ilukirjanduslikult on tema tegevust käsitlenud Oskar Kruus raamatus „Aeg atra seada”. Kirjandusmuuseumis on enam kui 1000 lehekülge tema käsikirju. Surnud 27. juunil/12. juulil 1912 Kiltrel, maetud Kambja surnuaiale.

MILVI HIRVLAANE

